TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2023. gada 27. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Intelektuālais īpašums – Direktīva 2004/48/EK – Pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu – Tiesības uz informāciju – *Locus standi* – Nepieciešamība iepriekš konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību esamību

Lietā C-628/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija) iesniegusi ar 2021. gada 21. jūlija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 11. oktobrī, tiesvedībā

TB,

piedaloties:

Castorama Polska sp. z o.o.,

"Knor" sp. z o.o.,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši D. Gracijs [*D. Gratsias*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Castorama Polska sp. z o.o.* vārdā – *M. Markiewicz*, *M. Mioduszewski* un *Z. Ochońska*, *radcowie prawni*,

– Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

– Austrijas valdības vārdā – *A. Posch* un *G. Kunnert*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – poļu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. L. Kalėda* un *U. Małecka*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2022. gada 17. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.) 8. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, ko ierosinājusi TB un kas vērsta uz to, lai tiktu uzdots *Castorama Polska sp. z o.o.* – Varšavā (Polija) reģistrētam uzņēmumam – un *"Knor" sp. z o.o.* – Glivicē [*Gliwice*] (Polija) reģistrētam uzņēmumam – sniegt informāciju par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ar kuriem tiekot pārkāptas intelektuālā īpašuma tiesības, kuru īpašniece, kā apgalvo TB, ir viņa.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2004/48

3 Saskaņā ar Direktīvas 2004/48 10., 13., 17. un 19. apsvērumu:

"(10) Šīs direktīvas mērķis ir tuvināt tiesību sistēmas, lai iekšējā tirgū nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu aizsardzības līmeni.

[..]

(13) Šīs direktīvas darbības joma ir jānosaka iespējami plaša, lai tā aptvertu visas intelektuālā īpašuma tiesības, uz ko attiecas Kopienas noteikumi šajā jomā un/vai attiecīgās dalībvalsts tiesību akti. Tomēr šī prasība nekavē tās dalībvalstis, kas to vēlas, iekšējiem mērķiem paplašināt šīs direktīvas noteikumus, lai iekļautu tiesību aktus, kas attiecas uz negodīgu konkurenci, tostarp uz pirātiskām kopijām, vai līdzīgām darbībām.

[..]

(17) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi katrā atsevišķā gadījumā ir jānosaka tā, lai pienācīgi ņemtu vērā attiecīgā gadījuma specifiku, tostarp attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašās pazīmes un, ja vajadzīgs, to, vai pārkāpums ir izdarīts apzināti vai neapzināti.

[..]

(19) Tā kā autortiesības pastāv no darba radīšanas brīža un tām nav vajadzīga formāla reģistrēšana, ir lietderīgi pieņemt noteikumu, kas paredzēts Bernes Konvencijas [par literatūras un mākslas darbu aizsardzību, kas parakstīta Bernē 1886. gada 9. septembrī (Parīzes 1971. gada 24. jūlija akts), redakcijā, kas izriet no 1979. gada 28. septembra grozījumiem,] 15. pantā un nosaka prezumpciju, saskaņā ar kuru literāra vai mākslas darba autoru uzskata par autoru, ja viņa(-as) vārds ir minēts darbā vai uz tā. Līdzīga prezumpcija ir jāpiemēro blakustiesību īpašniekiem, jo bieži tieši viņi, piemēram, fonogrammu producenti, ir tie, kas aizstāv attiecīgās tiesības un iesaistās pirātisma apkarošanā."

4 Šīs direktīvas 1. pantā "Priekšmets" ir paredzēts:

"Šī direktīva attiecas uz pasākumiem, kārtību un aizsardzības līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu [ievērošanu]. Šajā direktīvā termins "intelektuālā īpašuma tiesības" ietver rūpnieciskā īpašuma tiesības."

5 Minētās direktīvas II nodaļas "Pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi" 3. panta "Vispārīgas saistības" 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir taisnīgi, nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un neietver nepamatotus termiņus vai kavēšanos.

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, proporcionāli un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi."

6 Šīs pašas direktīvas 4. pantā "Personas, kas ir tiesīgas prasīt minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu" ir paredzēts:

"Par personām, kas ir tiesīgas prasīt šajā nodaļā minēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, dalībvalstis atzīst:

a) intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus saskaņā ar piemērojamo tiesību aktu noteikumiem;

b) visas citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības, jo īpaši licenciātus, ciktāl to pieļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem;

c) intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes, ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem;

d) profesionālās aizstāvības iestādes, ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem."

7 Direktīvas 2004/48 6. panta "Pierādījumi" 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka, ja kāda puse, iesniedzot prasību, ir sniegusi tai pieejamus pierādījumus, kuri ir pietiekami attiecībā uz minēto prasību, un prasības pamatojumā ir precizējusi pierādījumus, kas ir pretējās puses rīcībā, tad kompetentās tiesu iestādes var prasīt pretējai pusei uzrādīt minētos pierādījumus, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzības prasības. Šā punkta nolūkā dalībvalstis var paredzēt, ka, lai pierādījumus uzskatītu par pamatotiem, kompetentajām tiesu iestādēm ir jāizvērtē paraugi no ievērojama skaita attiecīgā darba vai cita aizsargāta īpašuma priekšmeta kopiju."

8 Šīs direktīvas 7. panta "Pasākumi pierādījumu saglabāšanai" 1. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka pat pirms tiesvedības uzsākšanas kādā lietā kompetentās tiesu iestādes, saņemot iesniegumu no puses, kas ir sniegusi tai pieejamus pierādījumus, lai pamatotu apgalvojumu, ka tās intelektuālā īpašuma tiesības ir pārkāptas vai drīzumā tiks pārkāptas, piemēro ātrus un efektīvus pagaidu pasākumus, lai saglabātu attiecīgos pierādījumus attiecībā uz iespējamo pārkāpumu, ievērojot konfidenciālas informācijas aizsardzības prasības. Šādi pasākumi var ietvert kontrafakta preču un attiecīgā gadījumā to materiālu un darbarīku, ko izmanto šo preču ražošanai un/vai izplatīšanai, kā arī ar minētajām precēm saistīto dokumentu sīku aprakstīšanu, ņemot vai neņemot to paraugus, vai arestu. Šos pasākumus vajadzības gadījumā veic, nesaņemot atbildi no pretējās puses, jo īpaši gadījumos, kad jebkura kavēšanās var radīt neatgriezenisku kaitējumu tiesību īpašniekam vai kad ir uzskatāmi redzams, ka pierādījumus var iznīcināt.

Ja pasākumus pierādījumu saglabāšanai veic, nesaņemot otras puses atbildi, puses, uz ko minētie pasākumi attiecas, par tiem informē vēlākais tūlīt pēc pasākumu veikšanas. Pēc iesaistīto personu pieprasījuma veic atkārtotu lietas izskatīšanu, ietverot tiesības tikt uzklausītām, lai pieņemamā laika posmā pēc informēšanas par pasākumu veikšanu izlemtu, vai minētie pasākumi ir jāgroza, jāatceļ vai jāapstiprina."

9 Minētās direktīvas 8. panta "Tiesības uz informāciju" 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes tās tiesvedības sakarā, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, un atbildot uz pamatotu un samērīgu prasību, var pieprasīt, lai informāciju par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ar kurām pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības, sniedz pārkāpējs un/vai cita persona:

a) par ko ir konstatēts, ka tās rīcībā ir kontrafakta preces komercdarbībai raksturīgā daudzumā;

b) par ko ir konstatēts, ka tā izmanto kontrafakta pakalpojumus komercdarbībai raksturīgā daudzumā;

c) par ko ir konstatēts, ka tā komercdarbībai raksturīgā daudzumā sniedz pakalpojumus, kurus izmanto kontrafakta darbībās;

vai arī

d) ko a), b) vai c) apakšpunktā minētās personas ir norādījušas kā personu, kura iesaistīta attiecīgo preču producēšanā, ražošanā vai izplatīšanā vai attiecīgo pakalpojumu sniegšanā."

10 Šīs pašas direktīvas 9. panta "Pagaidu un piesardzības pasākumi" 1.–3. punktā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu iestādes pēc prasītāja lūguma var:

a) attiecībā uz iespējamo pārkāpēju izdot iepriekšēju izpildrakstu, lai novērstu iespējamus intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumus vai lai uz pagaidu laiku aizliegtu iespējamo tiesību pārkāpumu turpināšanu, attiecīgā gadījumā, ja to paredz valsts tiesību akti, iekasējot regulāru kavējuma naudu, vai lai šādas rīcības turpināšanu pieļautu tikai tad, ja ir sniegta garantija, kas paredzēta kompensācijas nodrošināšanai tiesību īpašniekam; iepriekšēju izpildrakstu saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem var izdot arī attiecībā uz starpnieku, kura pakalpojumus izmanto trešā persona, lai pārkāptu intelektuālā īpašuma tiesības; noteikumi par izpildrakstiem, kas attiecas uz starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto autortiesību vai blakustiesību pārkāpšanai, ir paredzēti [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīvā 2001/29/EK [(2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.)];

b) dot rīkojumu arestēt vai nogādāt atpakaļ preces, ar kurām, iespējams, pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības, lai novērstu to nokļūšanu vai apriti tirdzniecības tīklā.

2. Ja pārkāpums ir izdarīts komerciālā mērogā, dalībvalstis nodrošina to, ka, ja cietusī puse norāda uz apstākļiem, kas var traucēt kompensācijas piedziņu, tiesu iestādes var dot rīkojumu kā piesardzības pasākumu piemērot iespējamā pārkāpēja kustamā un nekustamā īpašuma arestu, tostarp bankas kontu un citu aktīvu bloķēšanu. Tālab kompetentās iestādes var pieprasīt bankas, finanšu vai tirdzniecības dokumentus vai atbilstošu pieeju vajadzīgajai informācijai.

3. Attiecībā uz 1. un 2. punktā minētajiem pasākumiem tiesu iestādes ir pilnvarotas likt prasītājam sniegt tām visus prasītājam pieejamos pierādījumus, lai pietiekamā mērā tās pārliecinātu, ka prasītājs ir attiecīgo tiesību īpašnieks un ka prasītāja tiesības tiek pārkāptas vai ka šāds pārkāpums drīzumā var notikt."

Polijas tiesības

11 1964. gada 17. novembra *ustawa Kodeks postępowania cywilnego* (Civilprocesa kodeksa likums; 1964. gada *Dz. U*. Nr. 43, 296. pozīcija), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (2020. gada *Dz. U*., 1575. pozīcija) (turpmāk tekstā – "Civilprocesa kodekss"), 479.[89] panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. § Šīs iedaļas normas ir piemērojamas lietām saistībā ar autortiesību un blakustiesību aizsardzību, rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzību un citu ar nemateriālo īpašumu saistītu tiesību aizsardzību (lietas par intelektuālo īpašumu).

2. § Šīs iedaļas izpratnē par lietām attiecībā uz intelektuālo īpašumu uzskata arī lietas, kas saistītas ar:

1) negodīgas konkurences novēršanu un cīņu pret negodīgu konkurenci;

[..]."

12 Civilprocesa kodeksa 479.[112] pants ir formulēts šādi:

"Noteikumi par informācijas sniedzēju ir piemērojami jebkurai personai, tostarp atbildētājam, kuras rīcībā ir 479.[113] pantā minētā informācija vai kurai ir pieeja šai informācijai."

13 Atbilstoši Civilprocesa kodeksa 479.[113] panta 1. un 2. punktam:

"1. § Pēc tiesību īpašnieka pieprasījuma, ja viņš ticami pamato, ka pastāv intelektuālo īpašumu pārkāpjoši apstākļi, tiesa var pirms tiesvedības par šo intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu uzsākšanas vai šādas tiesvedības laikā, līdz tiesas sēdes slēgšanai pirmajā instancē, aicināt pārkāpēju sniegt informāciju par preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ja tas ir nepieciešams tiesību īpašnieka celtajai prasībai.

2. § Ja tiesas informācijas pieprasījums ir iesniegts pirms tiesvedības par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu uzsākšanas, tad šī tiesvedība jāsāk vēlākais mēneša laikā no rīkojuma par informācijas pieprasījumu izpildes."

14 1994. gada 4. februāra *ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych* (Autortiesību un blakustiesību likums; 1994. gada *Dz. U*. Nr. 24, 83. pozīcija), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (2021. gada *Dz. U*., 1062. pozīcija), 1. pantā ir paredzēts:

"1. Autortiesību priekšmets ir jebkāda individuāla radoša darbība, kas tiek fiksēta jebkādā formā, neatkarīgi no tās vērtības, mērķa un izpausmes veida (darbs).

2. Autortiesības jo īpaši attiecas uz:

[..]

2) vizuāliem darbiem;

2.[1] Aizsargāt var vienīgi izteiksmes veidu; atklājumi, idejas, procedūras, darbības metodes un principi, kā arī matemātiskas koncepcijas netiek aizsargātas.

[..]

4. Aizsardzība autoram tiek piešķirta neatkarīgi no jebkādām formalitātēm."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

15 TB ir fiziska persona, kas savos tiešsaistes veikalos tirgo dekoratīvus priekšmetus. Savas darbības ietvaros viņa pārdod pašas mehāniski izgatavotu attēlu A, B un C reprodukcijas. Katram no šiem attēliem raksturīga vienkārša grafika, ko veido ierobežots krāsu skaits, ģeometriskās figūras un īsi teikumi. Šajā ziņā attēlus A, B un C veido attiecīgi šādi teikumu: " *Mój dom moje zasady*" ("Mana māja, mani noteikumi"), "*Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem*" ("Ideālu cilvēku nav, tomēr es tāds esmu") un "*W naszym domu rano słychać tupot małych stopek. Zawsze pachnie pysznym ciastem. Mamy dużo obowiązków, mnóstwo zabawy i miłości*"("Mūsu mājās no rītiem var dzirdēt mazu kājiņu dipināšanu. Te vienmēr smaržo pēc gardas kūkas. Mums ir daudz pienākumu, daudz jautrības un mīlestības"). TB sevi norāda kā šo attēlu, kuri viņas ieskatā esot "darbi" autortiesību aktu izpratnē, autori.

16 *Castorama Polska* un *Knor* tirgo minēto attēlu reprodukcijas (turpmāk tekstā – "pamatlietā aplūkotās reprodukcijas"). Precīzas A un B attēlu kopijas tiek pārdotas tiešsaistes veikalā un *Castorama Polska* veikalos, un tās piegādā *Knor*. *Castorama Polska* pārdod arī *Knor* piegādātus attēlus, kuros ietvertais teksts ir identisks C attēlā ietvertajam tekstam, bet tajos salīdzinājumā ar C attēlu ir noteiktas atšķirības no grafiskā viedokļa un burtveidolos. Nedz pamatlietā aplūkotajās reprodukcijās, nedz pašos attēlos, no kuriem tās ir veiktas, nav minēts attiecīgās preces autors vai izcelsme. Turklāt TB nav devusi piekrišanu nedz šīm reprodukcijām, nedz to pārdošanai, ko veic *Castorama Polska* un *Knor*.

17 2020. gada 13. oktobrī TB brīdināja *Castorama Polska* pārtraukt pārkāpt mantiskās un morālās autortiesības attiecībā uz viņas radītajiem "darbiem".

18 2020. gada 15. decembrī TB, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksa 479.[113] pantu, vērsās iesniedzējtiesā ar prasību uzdot *Castorama Polska* un *Knor* sniegt informāciju par pamatlietā aplūkotajām reprodukcijām, it īpaši attiecībā uz izplatīšanas tīkliem un to saņemto vai pasūtīto preču daudzumu, kā arī pilnīgu to piegādātāju sarakstu, datumu, no kura *Castorama Polska* šīs preces tiek pārdotas veikalos un tiešsaistes veikalā, kā arī daudzumu un ieņēmumus no minēto preču pārdošanas, kas ir sadalīta starp pārdošanu veikalos un pārdošanu tiešsaistē.

19 TB norādīja, ka tai pieder mantiskās un morālās autortiesības uz attēliem, kas ir pamatlietā aplūkoto reprodukciju priekšmets, un ka šī informācija ir nepieciešama, lai celtu prasību par šo autortiesību pārkāpumu un – pakārtoti – prasību par zaudējumu atlīdzību saistībā ar negodīgu konkurenci.

20 *Castorama Polska* lūdz iesniedzējtiesu noraidīt šo lūgumu sniegt informāciju un – pakārtoti – panākt, lai pieņemamā tiesas nolēmuma tvērums būtu pēc iespējas šaurāks; šī sabiedrība apgalvo, ka tas esot stingri jāierobežo ar "darbiem" tiesību aktu par autortiesībām izpratnē, un apstrīd pašu iespēju, ka attēlus, kas ir pamatlietā aplūkoto reprodukciju priekšmets, varētu kvalificēt par "darbiem" šo tiesību aktu izpratnē. Tā lūdz arī komercnoslēpuma aizsardzību un apgalvo, ka TB nav pierādījusi, ka tai ir mantiskās autortiesības uz šīm reprodukcijām. *Castorama Polska* uzskata, ka intelektuālās jaunrades darbi, uz ko attiecas TB lūgums, nav oriģināli, jo viņa nav pierādījusi, ka ir izpildīts nosacījums par jaunradi. Ja tiktu apmierināts šis lūgums, tad autortiesību aizsardzība tiktu piešķirta "idejām" un "koncepcijām", jo attēli, kas ir minēto reprodukciju priekšmets, iekļaujoties mūsdienu "vienkāršotas motivējošas grafikas" modes tendencē, kam pievienotas "banālas frāzes". *Castorama Polska* turklāt uzskata, ka visi šo attēlu grafiskie elementi ir banāli un atkārtojas un ka tiem salīdzinājumā ar citiem tirgū pieejamiem attēliem nekādā ziņā nav oriģinalitātes nedz attiecībā uz to kompozīciju, nedz krāsām, nedz arī izmantoto burtveidolu.

21 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka TB iesniegtie pierādījumi ietver tikai, pirmkārt, izdrukas no viņa tīmekļvietnes lapām, kurās ir parādītas preces, kas tiek pārdotas tās tiešsaistes veikalos, kā arī rēķinus, kas izrakstīti kopš 2014. gada, un, otrkārt, *Castorama Polska* tīmekļvietņu lapu izdrukas un rēķinus par attēlu pārdošanu pēdējās minētās sabiedrības tiešsaistes veikalā.

22 Lai izvērtētu TB prasību pamatlietā, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kā ir jāinterpretē Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punkts, it īpaši saistībā ar to, vai informācijas pieprasīšanas procedūrā, kas sākta, pamatojoties uz šo tiesību normu, tam, ka ieinteresētā persona ir to intelektuālā īpašuma tiesību īpašniece, uz kurām tā atsaucas sava pieprasījuma pamatošanai, ir jābūt pilnībā pierādītam vai tas šai personai ir vienīgi "jāpadara par ticamu".

23 Šādos apstākļos *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Direktīvas 2004/48] 8. panta 1. punkts kopsakarā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības pasākumu, kas ir pieejams tikai tad, ja šajā vai citā tiesvedībā ir konstatēts, ka prasītājam ir intelektuālā īpašuma tiesības?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša:

2) Vai [Direktīvas 2004/48] 8. panta 1. punkts kopsakarā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka pietiek pamatot, ka šis pasākums attiecas uz pastāvošām intelektuālā īpašuma tiesībām, nevis pierādīt šo apstākli, it īpaši situācijā, kad lūgums sniegt informāciju par preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem ir iesniegts, pirms tiek celta prasība par zaudējuma atlīdzību par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

24 Austrijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, pamatojoties uz to, ka pamatlietas atrisināšanai neesot nepieciešama Direktīvas 2004/48 8. panta interpretācija.

25 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktā procedūra ir instruments sadarbībai starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, kuru izmantojot Tiesa dalībvalstu tiesām sniedz norādes jautājumā par Savienības tiesību interpretāciju, kas tām vajadzīgas, lai izspriestu tajās izskatāmās lietas (spriedumi, 2013. gada 20. jūnijs, *Impacto Azul*, C-186/12, EU:C:2013:412, 26. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2022. gada 1. augusts, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, EU:C:2022:601, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Šajā ziņā jāatgādina, ka šajā procedūrā tikai valsts tiesai, kura izskata pamatlietu un kurai jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā katras lietas īpatnības, ir jānovērtē gan prejudiciālā nolēmuma nepieciešamība, lai tā varētu taisīt spriedumu, gan to jautājumu atbilstība, kurus tā uzdod Tiesai. Tāpēc, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu. No tā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas atbilstības pieņēmums. Atteikties lemt par valsts tiesas iesniegtu lūgumu Tiesa var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2021. gada 3. jūnijs, *BalevBio*, C-76/20, EU:C:2021:441, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka nepieciešamība sniegt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju prasa, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktu pieņēmumus. Turklāt iesniedzējtiesas nolēmumā jābūt norādītiem konkrētiem iemesliem, kuri valsts tiesai ir likuši šaubīties par Savienības tiesību interpretāciju un uzskatīt par nepieciešamu uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu (spriedums, 2022. gada 1. augusts, *Roma Multiservizi* un *Rekeep*, C-332/20, EU:C:2022:610, 43. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

28 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa pietiekami skaidri izklāsta tiesisko un faktisko kontekstu un iemeslus, kas tai likuši šaubīties par noteiktu tiesību normu interpretāciju, kuru tā uzskata par nepieciešamu, lai varētu pieņemt nolēmumu. It īpaši nav acīmredzams, ka lūgtajai interpretācijai nebūtu nekādas saistības ar pamatlietu vai ka izvirzītajai problēmai būtu hipotētisks raksturs.

29 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

30 Ar prejudiciālajiem jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesvedībā par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu prasītājam saistībā ar informācijas pieprasījumu atbilstoši minētajam 8. pantam ir jāpierāda, ka viņš ir attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks, vai arī pietiek ar to, ka tas padara ticamu faktu, ka viņš ir šo intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks, it īpaši, ja informācijas pieprasījums ir iesniegts pirms prasības par zaudējumu atlīdzību sakarā ar minēto intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu celšanas.

31 Ar šo direktīvu Savienības likumdevējs ir izvēlējies nodrošināt augstu intelektuālā īpašuma aizsardzības līmeni iekšējā tirgū (spriedums, 2019. gada 18. decembris, *IT Development*, C-666/18, EU:C:2019:1099, 38. punkts) un veikt minimālu saskaņošanu attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu kopumā (spriedums, 2020. gada 9. jūlijs, *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, 36. punkts).

32 Jāatgādina, ka minētās direktīvas 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās tiesu iestādes tās tiesvedības sakarā, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, un atbildot uz pamatotu un samērīgu prasību, var pieprasīt, lai informāciju par to preču vai pakalpojumu izcelsmi un izplatīšanas tīkliem, ar kurām pārkāpj intelektuālā īpašuma tiesības, sniedz pārkāpējs un/vai cita persona, attiecībā uz kuru ir konstatēts, ka tās rīcībā ir kontrafakta preces komercdarbībai raksturīgā daudzumā.

33 Tādējādi attiecībā uz šīs tiesību normas formulējumu ir jākonstatē, ka tajā pašā par sevi nav paredzēts pienākums prasītājam pierādīt, ka viņš ir attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks.

34 Saskaņā ar Direktīvas 2004/48 4. pantu personām, kas ir tiesīgas prasīt II nodaļā paredzēto pasākumu, kārtības un aizsardzības līdzekļu piemērošanu, ir jāietilpst vienā no četrām šā panta a)–d) punktā uzskaitītajām personu vai struktūru kategorijām. Šīs kategorijas ietver, pirmkārt, intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus saskaņā ar piemērojamo tiesību aktu noteikumiem, otrkārt, visas citas personas, kas ir pilnvarotas izmantot šīs tiesības, jo īpaši licenciātus, ciktāl to pieļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem, treškārt, intelektuālā īpašuma kolektīvo tiesību pārvaldes iestādes, ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem, un, ceturtkārt, profesionālās aizstāvības iestādes, ko regulāri atzīst par tādām, kuras ir tiesīgas pārstāvēt intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekus, ciktāl to ļauj piemērojamo tiesību aktu noteikumi un saskaņā ar tiem.

35 Tā kā šīs direktīvas 4. panta a) punkts attiecas uz "intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekiem", šo tiesību normu varētu saprast tādējādi, ka, piemērojot minētās direktīvas 8. pantu, prasītājam ir jāpierāda, ka viņš faktiski ir attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks.

36 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2022. gada 22. decembris, *Quadrant Amroq Beverages*, C-332/21, EU:C:2022:1031, 42. punkts).

37 Līdz ar to, interpretējot Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punktu, ir jāizvērtē šīs tiesību normas konteksts, kā arī minētās direktīvas mērķi.

38 Attiecībā uz pierādījumu līmeni, kas tiek prasīts, lai piemērotu Direktīvas 2004/48 II nodaļā paredzētos "pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus", it īpaši no šīs direktīvas 6. panta izriet – lai pretējā puse varētu iesniegt lūgumu nodrošināt pierādījumus, prasītājam ir jāiesniedz "ta[m saprātīgi] pieejam[i] pierādījum[i], kuri ir pietiekami attiecībā uz minēto prasību, [lai pamatotu savus apgalvojumus]". Minētās direktīvas 7. pantā ir prasīts – lai iesniegtu pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu pierādījumu saglabāšanai, pieteikuma iesniedzējam ir jāiesniedz "ta[m saprātīgi] pieejam[i] pierādījum[i], lai pamatotu apgalvojumu, ka [tā] intelektuālā īpašuma tiesības ir pārkāptas". Visbeidzot šīs pašas direktīvas 9. panta, kas attiecas uz pagaidu un piesardzības pasākumiem, 3. punktā ir noteikts, ka tiesu iestādes ir pilnvarotas likt prasītājam sniegt tām "visus prasītājam [saprātīgi] pieejamos pierādījumus, lai pietiekamā mērā tās pārliecinātu, ka prasītājs ir attiecīgo tiesību īpašnieks un ka prasītāja tiesības tiek pārkāptas vai ka šāds pārkāpums var notikt".

39 Runājot par mērķi, no direktīvas 10. un 13. apsvēruma attiecīgi izriet, ka ir jātuvina dalībvalstu tiesību akti, lai nodrošinātu augstu, līdzvērtīgu un viendabīgu intelektuālā īpašuma aizsardzības līmeni. Šīs pašas direktīvas mērķis ir regulēt ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītos aspektus, kas attiecas, pirmkārt, uz šo tiesību ievērošanu un, otrkārt, uz to apdraudējumu, paredzot efektīvus tiesību aizsardzības līdzekļus, kuru mērķis ir novērst, pārtraukt vai atlīdzināt ikvienu apdraudējumu esošajām intelektuālā īpašuma tiesībām (spriedums, 2019. gada 18. decembris, *IT Development*, C-666/18, EU:C:2019:1099, 38. un 40. punkts).

40 Šajā ziņā jāuzsver, ka Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punktā paredzētā informācijas pieprasīšanas tiesvedība par labu intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam ir pastāvīga tiesvedība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 17. jūnijs, *M.I.C.M.*, C-597/19, EU:C:2021:492, 81. un 82. punkts).

41 Tāpat atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, lai nodrošinātu augstu intelektuālā īpašuma aizsardzības līmeni, ir jānoraida interpretācija, kurā Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punktā paredzētās tiesības uz informāciju ir atzītas tikai tādā tiesvedībā, kuras mērķis ir konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, jo šāds aizsardzības līmenis varētu netikt nodrošināts, ja šīs tiesības uz informāciju nebūtu iespējams īstenot arī patstāvīgā tiesvedībā, kas sākta pēc tādas lietas galīgas izbeigšanas, kurā konstatēts tāds intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums (spriedums, 2017. gada 18. janvāris, *NEW WAVE CZ*, C-427/15, EU:C:2017:18, 24. punkts).

42 Tiesa ir precizējusi, ka tāda pati argumentācija jāpiemēro attiecībā uz patstāvīgu tiesvedību pirms prasības par zaudējumu atlīdzību, kurā saskaņā ar Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasītājs lūdz informāciju, kas tieši viņam ļauj lietderīgi celt prasību tiesā pret iespējamiem pārkāpējiem (spriedums, 2021. gada 17. jūnijs, *M.I.C.M.*, C-597/19, EU:C:2021:492, 82. punkts).

43 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punktā paredzētās tiesības uz informāciju konkretizē pamattiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, kas ir garantētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā, un tādējādi nodrošina pamattiesību uz īpašumu, kurās ietilpst intelektuālā īpašuma tiesības, kas ir aizsargātas tās 17. panta 2. punktā, efektīvu

īstenošanu. Tādējādi šīs tiesības uz informāciju ļauj intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam identificēt personu, kas tās pārkāpj, un veikt vajadzīgos pasākumus, piemēram, iesniegt pieteikumus par pagaidu pasākumiem, kā paredzēts šīs direktīvas 9. panta 1. un 2. punktā, vai celt prasību par zaudējumu atlīdzību, kā paredzēts minētās direktīvas 13. pantā, lai aizsargātu šīs intelektuālā īpašuma tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 17. jūnijs, *M.I.C.M.*, C-597/19, EU:C:2021:492, 83. punkts). Proti, ja intelektuālā īpašuma tiesību īpašniekam nebūtu pilnībā zināms tā tiesību pārkāpuma apmērs, minēto intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieks nevarētu precīzi izteikt skaitļos zaudējumu atlīdzības summu, uz kādu tam būtu tiesības šī pārkāpuma dēļ.

44 Kā ģenerāladvokāts norādījis secinājumu 41. punktā, no visas šīs judikatūras skaidri izriet, ka ir jānošķir informācijas pieprasījuma atbilstoši Direktīvas 2004/48 8. pantam funkcija no tādas prasības funkcija, kuras mērķis ir konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu.

45 Direktīvas 2004/48 8. pantā paredzētajam informācijas pieprasījumam ir cits mērķis nekā prasībai konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu. Ja uz šo pieprasījumu attiektos tādas pašas pierādīšanas prasības kā saistībā ar prasību tiesā, kuras mērķis ir konstatēt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu, ar 8. pantu ieviestā patstāvīgā tiesvedība, kura ir raksturīga Savienības tiesībām, zaudētu lielu daļu no tās praktiskās lietderības.

46 Turklāt, lai precizētu šīs direktīvas 8. pantā paredzētajā informācijas pieprasījuma tiesvedībā iesniegto pierādījumu pietiekamību, ir jāņem vērā izvirzīto intelektuālā īpašuma tiesību raksturs un iespējamās īpašās formalitātes, no kurām atkarīga šo tiesību piederība.

47 Tas izriet arī no minētās direktīvas 17. apsvēruma, kurā ir noteikts, ka šādi paredzētie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi katrā atsevišķā gadījumā ir jānosaka tā, lai pienācīgi ņemtu vērā attiecīgā gadījuma specifiku, tostarp attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašās pazīmes un, ja vajadzīgs, to, vai pārkāpums ir izdarīts apzināti vai neapzināti.

48 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa norāda, ka pamatlietā runa ir par autortiesībām, uz kurām atsaucas TB.

49 Šajā ziņā Direktīvas 2004/48 19. apsvērumā turklāt ir uzsvērts, ka "autortiesības pastāv no darba radīšanas brīža un tām nav vajadzīga formāla reģistrēšana".

50 Attiecībā uz autortiesībām no Tiesas judikatūras par Direktīvu 2001/29 izriet, ka jēdzienu "darbs" veido divi elementi. Pirmkārt, šis jēdziens prasa, lai pastāvētu oriģināls objekts, kas ir paša autora intelektuālā jaunrade, un, otrkārt, tas prasa, lai pastāvētu šādas jaunrades izpausme. Runājot par pirmo no šiem elementiem, lai objektu varētu uzskatīt par oriģinālu, ir gan nepieciešami, gan pietiekami, ka tas atspoguļo autora personību, izpaužot autora veiktu brīvu un radošu izvēli. Saistībā ar otro elementu Direktīvā 2001/29 ietvertais jēdziens "darbs" noteikti prasa tāda objekta pastāvēšanu, kas ir pietiekami precīzi un objektīvi identificējams (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 11. jūnijs, *Brompton Bicycle*, C-833/18, EU:C:2020:461, 22.–25. punkts).

51 Iesniedzējtiesai būs jāpārbauda, vai TB ir iesniegusi pietiekamus pierādījumus, kas apliecina, ka viņa ir attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību īpašniece.

52 Tādā pašā nozīmē Direktīvas 2004/48 3. panta 1. punktā ir noteikts, ka tās II nodaļā paredzētajiem pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem ir jābūt tostarp godīgiem un taisnīgiem un tie nedrīkst būt nevajadzīgi dārgi. Turklāt saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 2. punktu šiem

pasākumiem, kārtībai un aizsardzības līdzekļiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem un tie jāpiemēro tā, lai nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi. Tādējādi minētais 3. pants uzliek dalībvalstīm un galu galā valstu tiesām pienākumu sniegt garantijas, ka tostarp šīs direktīvas 8. pantā paredzētie informācijas pieprasījumi netiks izmantoti ļaunprātīgi (spriedums, 2022. gada 28. aprīlis, *Phoenix Contact*, C-44/21, EU:C:2022:309, 43. punkts).

53 Tāpēc iesniedzējtiesai būs jāizvērtē tajā iesniegtā informācijas pieprasījuma pamatojums un samērīgums, kā arī jāpārbauda, vai prasītāja pamatlietā nav ļaunprātīgi izmantojusi šo pieprasījumu. Šajā nolūkā šai tiesai būs pienācīgi jāņem vērā visi pamatlietas objektīvie apstākļi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 12. septembris, *Bayer Pharma*, C-688/17, EU:C:2019:722, 70. punkts).

54 Kā ģenerāladvokāts norādījis secinājumu 48. punktā, ja iesniedzējtiesa konstatētu tiesību ļaunprātīgu izmantošanu, tai būtu jāatsaka Direktīvas 2004/48 8. pantā paredzēto tiesību uz informāciju izmantošana.

55 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/48 8. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesvedībā, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu atbilstoši šai tiesību normai, prasītājam saistībā ar informācijas pieprasījumu, pamatojoties uz minēto 8. pantu, ir jāiesniedz visi pierādījumi, kas ir saprātīgi pieejami un kas tiesai, kura izskata šo pieprasījumu, pietiekami droši ļauj pārliecināties, ka viņš ir šo tiesību īpašnieks, kurš ir iesniedzis pierādījumus, kas ir atbilstoši minēto tiesību raksturam un iespējamām piemērojamām īpašajām formalitātēm.

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 8. panta 1. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tiesvedībā, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu atbilstoši šai tiesību normai, prasītājam saistībā ar informācijas pieprasījumu, pamatojoties uz minēto 8. pantu, ir jāiesniedz visi pierādījumi, kas ir saprātīgi pieejami un kas tiesai, kura izskata šo pieprasījumu, pietiekami droši ļauj pārliecināties, ka viņš ir šo tiesību īpašnieks, kurš ir iesniedzis pierādījumus, kas ir atbilstoši minēto tiesību raksturam un iespējamām piemērojamām īpašajām formalitātēm.

[Paraksti]